

Miljøministeriet
Departementet

24. september 2021
MIM 082

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til en gennemførelsesretsakt om at forlænge godkendelsen for creosot i produkttype 8, i henhold til forordning 528/2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår en udskydelse af udløbsdatoen for godkendelsen af aktivstoffet creosot i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8) i henhold til forordning 528/2012 om biocidholdige produkter (komitesag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at stoffet fortsat må indgå som aktivstof i biocidholdige produkter i den angivne produkttype. Der er ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet og staten. Der er heller ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner. Der er på nuværende tidspunkt ingen godkendte træbeskyttelsesmidler med creosot i Danmark. En vedtagelse af forslaget har ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser, men forslaget kan potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, hvis udløbsdatoen ikke udskydes, fordi der importeres og bruges creosotbehandlede træsveller på en del af lokalbanernes jernbanestrækninger, og fordi alternativerne dertil har kortere holdbarhed, og de sveller derfor vil skulle skiftes oftere. Samlet set påvirker forslaget miljøbeskyttelsesniveauet neutralt, da stoffet er godkendt i EU i dag. Forslaget ventes sat til afstemning på et videomøde i den stående komité for biocidholdige produkter den 30. september 2021. Regeringen mener ikke, at godkendelsens udløbsdato for creosot i produkttype 8 skal forlænges. Da creosot er klassificeret som kræftfremkaldende i kategori 1B samt opfylder kriterierne for at være persistent, bioakkumulerende og toksisk (PBT) samt meget persistent og meget bioakkumulerende (vPvB) og dermed er omfattet af udelukkelseskriterierne, bør godkendelsen ikke fornyes. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod forslaget.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremsætte forslag til beslutning om at udskyde godkendelsens udløbsdato for creosot i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8) i en periode på 1 år, hvilket er tilstrækkeligt til at kunne vurdere ansøgningen om fornyet godkendelse. En sådan udskydelse vil medføre, at udløbsdatoen for godkendelsen udskydes til 31. oktober 2022. Udløbsdatoen er tidligere forlænget af to omgange, først med 2,5 år fra 30. april 2018 og dernæst med yderligere 1 år til 31. oktober 2021.

Forslaget har hjemmel i artikel 82 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter.

Forslaget behandles i en rådgivningsprocedure i den stående komité for biocidholdige produkter. Når rådgivningsproceduren finder anvendelse, afgiver komitéen udtalelse, om nødvendigt ved afstemning. Hvis komitéen stemmer, afgives udtalelsen med simpelt flertal blandt komitéens medlemmer. Kommissionen træffer afgørelse om det udkast til retsakt, der skal vedtages under størst mulig hensynstagen til konklusionerne af komitéens drøftelser og komitéens udtalelse.

Forslaget forventes sat til afstemning på et videomøde i den stående komité for biocidholdige produkter den 30. september 2021.

Formål og indhold

Forslaget drejer sig om beslutning om at forlænge godkendelsen i en periode, der er tilstrækkelig til at give mulighed for at vurdere ansøgningen om fornyet godkendelse for følgende aktivstof:

Creosot (CAS nr. 8001-58-9). Aktivstoffet er omfattet af udelukkelseskriterierne i henhold til artikel 5, stk. 1¹ i forordning 528/2012, da stoffet er klassificeret som kræftfremkaldende i kategori 1B samt opfylder kriterierne for at være persistent, bioakkumulerende og toksisk (PBT) samt meget persistent og meget bioakkumulerende (vPvB). Aktivstoffet er optaget som godkendt aktivstof i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8), og der foreligger en ansøgning om fornyet godkendelse. Ansøgningen om fornyet godkendelse er indsendt til Storbritannien i 2016. Storbritannien har tidligere meddelt Kommissionen, at en fuld evaluering er nødvendig. Derfor blev udløbsdatoen tidligere udskudt med 2,5 år fra 30. april 2018, idet fristen i biocidforordningen for, hvornår godkendelsesindehaveren skal indsende ansøgning om fornyet godkendelse, er sat så kort, at en fuld evaluering om fornyelse ikke kan nås, inden den oprindelige udløbsdato for godkendelsen. Ved Storbritanniens udtræden af EU blev evalueringsarbejdet overtaget af Polen, som tidligere har meddelt Kommissionen, at evalueringen om fornyelsen ikke kunne nås til den daværende frist. Derfor blev udløbsdatoen udskudt yderligere 1 år til 31. oktober 2021.

Polens revurdering af creosot er behandlet i arbejdsgrupper under Kommissionen, hvor alle medlemsstaternes biocidmyndigheder og Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) har deltaget. I forbindelse med dette arbejde er der udarbejdet en risikovurderingsrapport. Denne rapport har dannet grundlaget for biocidkomitéens udtalelse, som blev vedtaget i december 2020. I biocidkomitéen er samtlige medlemsstaters biocidmyndigheder og ECHA repræsenteret. Det skal dernæst afklares, hvorvidt de særlige betingelser er opfyldt for at godkende et stof, der opfylder udelukkelseskriterierne. Blandt andet skal det vurderes, om der er anvendelser af stoffet, hvor en ikke-godkendelse vil have en uforholdsmæssig negativ samfundsmæssig konsekvens i fht. risikoen ved brugen. Dette arbejde er i gang, men kan ikke færdiggøres inden den nuværende udløbsdato. Derfor foreslår Kommissionen at udskyde udløbsdatoen for godkendelsen. Udløbsdatoen foreslås udskudt med 1 år til 31. oktober 2022 for creosot i produkttype 8.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger af en allerede vedtaget retsakt, hvorfor regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

¹ Udelukkelseskriterierne er de kriterier, som gør at et aktivstof som udgangspunkt ikke kan godkendes, hvis det for eksempel er kræftfremkaldende, mutagent eller reproduktionstoksisk i kategori 1A eller 1B.

Gældende dansk ret

Der er tale om vedtagelse af en ny gennemførelsesafgørelse, som er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil udløbsdatoen for godkendelsen blive ændret. Det vil betyde, at creosot i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8) forbliver på EU-listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Der er ikke på nuværende tidspunkt godkendt træbeskyttelsesmidler i produkttype 8 med creosot i Danmark. Creosot-behandlede træsveller importeres til Danmark, og hvis creosot ikke længere er tilladt i EU, vil det betyde at importen af træsveller ikke længere er tilladt.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. En vedtagelse af forslaget har ingen erhvervsøkonomiske konsekvenser, men såfremt forlængelsen ikke gives, kan det potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet der er creosot-behandlede jernbanesveller på en del af banestrækningerne hos lokalbanerne. På længere sigt (minimum 10-15 år) forventes strækningerne udskiftet til betonsveller, men indtil da er der fortsat behov for at skifte enkelte udtjente sveller med nye træsveller. Træsveller, der ikke er imprægneret med creosot, har kortere holdbarhed, og de vil derfor skulle skiftes oftere.

Forslaget vil påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, idet det ikke ændrer på, at der ikke er midler med det pågældende aktivstof, der er godkendt i Danmark.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU-Miljøspecialudvalget. Det har ikke givet anledning til bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Ved behandlingen i EU er det vurderet, at det er nødvendigt at udskyde udløbsdatoen for godkendelsen af creosot i træbeskyttelsesmidler for at kunne nå at lave en fuldstændig vurdering af stoffet i forbindelse med en eventuel fornyelse af godkendelsen. Regeringen kan dog ikke støtte Kommissionens forslag om en forlængelse af godkendelsesperioden.

Creosot opfylder udelukkelseskriterierne i henhold til artikel 5, stk. 1 i biocidforordningen, da stoffet er klassificeret som kræftfremkaldende i kategori 1B samt opfylder kriterierne for at være persistent, bioakkumulerende og toksisk (PBT) samt meget persistent og meget bioakkumulerende (vPvB). Stoffet bør derfor ikke godkendes, og derfor lægger regeringen afgørende vægt på, at godkendelsesperioden for creosot ikke forlænges.

Regeringen agter på den baggrund at stemme imod forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.